

66–67. A munka világa

- Mi legyek? Milyen szakmát válasszak?
- Hogyan találjunk jó munkahelyet?
- Milyen foglalkoztatási formák vannak?

Mi legyek? Milyen szakmát válasszak?

Vár a felvételi

Petinek közeleg az érettségi vizsga és a felsőoktatási felvételi jelentkezési időpontja. Döntenie kell, hogy hol tanuljon tovább. Mivel egyaránt érdekli a gyógyítás és pénzügyek világa, vakarja is a fejét, hogy hova adja be a jelentkezését. Szerencsére az iskolában egy személyzeti tanácsadó a pályaválasztást segítő tréninget tartott, ahol azt is bemutatta: a friss diplomások milyen havi bruttó átlagjövedelmet érhetnek el a különböző képzési területeken.

- Tekintsd át a táblázatot és állapítsd meg, hogy melyik képzési terület felel meg leginkább Peti érdeklődésének és melyik biztosítana számára magasabb jövedelmet az egyetem elvégzése után!
- Állítsd sorrendbe az egyes képzési területeket az átlagjövedelem alapján!
- Írd össze fontossági sorrendben azokat a tevékenységeket, amelyekkel szívesesen foglalkozol szabadidődben!
- Állíts össze hasonló listát a középfokú végzettséget igényelő képzési területekről!
- Milyen nehézségei lehetnek egy pályakezdőnek az első munkahelyén? Hogy lehet csökkenteni, elkerülni a beilleszkedési problémákat?

Pályakezdő bérek
Magyarországon, 2019.

képzési terület	képzési szint	
	alapképzés	mesterképzés
agrártudományi	283 486 Ft	348 659 Ft
bölcsészettudományi	284 161 Ft	308 381 Ft
gazdaságtudományok	356 766 Ft	464 924 Ft
informatikai	487 775 Ft	647 380 Ft
jogi	252 702 Ft	358 020 Ft
műszaki	429 052 Ft	509 354 Ft
művészeti	295 217 Ft	301 040 Ft
orvos- és egészségtudomány	286 572 Ft	331 043 Ft
pedagógusképzés	226 077 Ft	280 451 Ft
sporttudomány	226 077 Ft	248 945 Ft
társadalomtudomány	287 439 Ft	402 562 Ft
természettudomány	290 312 Ft	372 653 Ft

Forrás: www.diplomantul.hu

*2017-2018. tanévben végzettek
bruttó átlagjövedelme 2019-ben.

Jó, ha tudod!

A jogszabályok alapvetően azt tekintik pályakezdőnek, aki nem töltötte be 25. életévét (felsőfokú végzettség esetén a 30. életévét) és iskolai tanulmányait befejezte vagy megszakította. Ezt további egyedi szabályok egészíthetik ki. Például álláskeresői támogatásra csak az a pályakezdő jogosult, aki nem talált magának munkát, nyilvántartásba vették a járási hivatal foglalkoztatási osztályán és vállalja az együttműködést az intézménnyel.

A céljainknak megfelelő szakma megtalálásához elsősorban megfelelő önismeret szükséges. Pontos tisztában kell lennünk azzal, hogy ismereteink, érdeklődésünk közül melyek azok, amelyek mások számára is hasznosnak lehetnek. Ismernünk kell az erősségeinket, fel kell mérnünk a lehetőségeinket (például milyen képességeink szorulnak további fejlesztésre), készségeink határait és a gyengeségeinket is.

A saját lehetőségeink felméréséhez érdemes listát készíteni. A sokféle személyes tulajdonságot és képességet érdemes úgy csoportosítani, hogy a fő szempont az legyen: mennyire hasznosak a jövőnk szempontjából.

A szakma (amit gyakran mesterségnek is hívnak) egy bizonyos tevékenységi kör betöltéséhez szükséges ismeretek, készségek, képességek, tapasztalatok együttesét jelenti. Egy-egy szakma elsajátítása többnyire képzettséget és gyakorlatot igényel, de szakmája lehet valakinek rendszeres gyakorlás

nélkül is, például a frissen végzett szakembereknek vagy a pályát változtatóknak.

A szakképzettség a szakma egyik meghatározója, amely magába foglalja a munkavállaló elméleti és gyakorlati szakmai ismereteit. Ennek három szintje létezik: alapfokú, középfokú vagy felsőfokú szakképzettség. Fontos tudni, hogy szakemberek csak közép- vagy felsőfokú végzettséggel lehetünk.

TIPP

A palyaorientacio.nive.hu-n található kérdőívek és foglalkozás leírások segítségével megtudhatjátok, hogy melyek a hozzátok illő tevékenységek és pályaterületek, illetve milyen típusú munka illene hozzátok. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, munka.hu honlapján is több hasznos információt találhattok.

Hogyan találjunk jó munkahelyet?

Nagybácsi nagy bajban

Molnár családot az egyik hétvégén meglátogatta apu testvére. A mindig vidám és nagyhangú nagybácsi azonban szokatlanul csendes volt, amit Évi szóvá is tett. Némi unszólásra elmondta, hogy a vállalat, ahol raktárvezetőként dolgozik, pénzügyi gondokkal küzd, és könnyen lehet, hogy elveszíti a munkáját. Már hetek óta új állás után vadászik, de eddig nem nagyon járt sikerrel. A család ekkor elhatározta, hogy segítenek állást találni a nagybácsinak.

- Mit gondolsz, miért nehéz idősebb korban munkahelyet váltani? Milyen beilleszkedési problémák lehetnek egy munkahelyen?
- Milyen álláskeresési technikák vannak? Mit tanácsolhatnak Petiék a nagybácsinak?

Multinacionális partnerünk raktári állványok értékesítésével foglalkozik. Megbízásukból keresünk tapasztalattal rendelkező jelöltet az alábbi pozícióba.

Logisztikus

Feladatok

- Megrendelések rögzítése, visszaigazolása, teljesítés nyomon követése;
- Vevőkkel történő kapcsolattartás;
- Fuvarszervezés;
- Kapcsolattartás a külföldi gyáregység logisztikai osztályával;
- Számlák jóváhagyása, kimenő számlák előkészítése;
- Átadás-átvételi jegyzőkönyvek készítése;
- Árajánlatok készítésében való együttműködés;
- Általános adminisztráció;
- Riportok, kimutatások készítése;

Elvárások

- Legalább középfokú végzettség
- 2-3 év hasonló pozícióban szerzett tapasztalat
- Aktív középfokú angol nyelvtudás
- MS Office magas szintű ismerete

Az ideális pályázó:

- Önálló munkavégzésre képes
- Előrelátóan cselekvő; felelősségteljes,
- Dinamikus, lendületes munkavégzés jellemzi

Munkavégzés helye

- Miskolc

Jelentkezés módja:

Amennyiben hirdetésünk felkeltette az érdeklődését, kérjük, küldje el fényképes szakmai önéletrajzát! A fényképes önéletrajzokat magyar és angol/német nyelven is várjuk.

Peti az interneten vadászva egy ígéretes álláshirdetést talált.

- A hirdetés alapján válaszd ki azokat a képességeket és készségeket, amelyek szükségesek lehetnek a nagybácsi számára az állás megszerzéséhez!
- Milyen személyes emberi tulajdonságokat vár el a hirdető az állásra jelentkezőktől? Ez miért fontos?
- Készítsd el a saját önéletrajzodat egy hasonló álláshirdetésre, ahol pályakezdőt keresnek!

A piacgazdaságok természetes velejárója a munkaerő-hiány és -felesleg folyamatos változása. A munkavállalók ezért gyakran kényszerülnek arra, hogy időről időre kilépjenek a munkaerőpiacra és állást keressenek. Ennek fontos lépése a célok meghatározása, vagyis el kell döntenünk: milyen munkakört, milyen feladatot kívánunk ellátni a jövőben. Különösen fontos és lényeges lépés ez a pályakezdők esetében, hiszen az első állásunk meghatározhatja a további pályafutásunkat is.

Ha tisztában vagyunk a céljainkkal, a következő lépés az álláslehetőségek felkutatása. Ma már számos nyílt forrásból tájékozódhatunk az aktuális lehetőségekről. Ilyenek például az újsághirdetések, internetes hirdetések (állásportálok, közösségi oldalak), a munkaerő-közvetítő irodák ajánlatai (személyzeti tanácsadó cégek, fejvadász cégek), ifjúsági információs központok, állásbörzék, munkaügyi központok, szórólapok, falragaszok, hirdetőtáblák. Vannak olyan állások is, amelyeket nem hirdetnek meg nyilvánosan, hanem esetleg csak a saját weboldalon, speciális nem mindenki által elérhető helyeken. Az ilyen zárt források lehetnek az ismerősök infor-

mációi, a média (tv, rádió, internet) hírei, a vállalatok saját honlapján közzölt információk, szakmai kiadványok vagy a munkavállalók felkutatására szakosodott szakemberek, az úgynevezett fejtáblák ajánlatai.

A kiválasztott álláslehetőségeket egy önéletrajz és egy úgynevezett motivációs levél benyújtásával lehet megpályázni. Előbbi jellemzően a pályázó iskolai végzettségeit és képességeit, eddigi munkahelyeit, utóbbi pedig az állással kapcsolatos személyes elvárásait tartalmazza. A benyújtott pályázat alapján az állást hirdető felméri, hogy érdemes-e egy személyes találkozás keretében jobban megismernie a pályázót. Erre az úgynevezett állásinterjúra előzetesen fel kell készülni és tájékozódni, hogy mivel foglalkozik a cég, mik a termékei, illetve milyen szolgáltatásokat kínál, miket tart a legfőbb értékeinek.

A sikeres interjú után várható a visszajelzés. Amennyiben az adott cég megtalálta a számára megfelelő jelöltet egy utolsó, egyeztető megbeszélésre hívhatja még a jelentkezőt, ahol a munkaszerződés konkrét feltételeit határozzák meg.

TIPP

A leggyakrabban használt önéletrajz forma az Europass önéletrajz, melynek elkészítéséhez az alábbi honlapon találsz segítséget. www.europass.hu

Jó, ha tudod!

Az önéletrajz az álláskeresés legfontosabb kelléke, ez alapján dönti el a munkáltató, hogy ki felel meg a leginkább az adott állás feltételeinek. Magyarországon egyre többször a latin curriculum vitae kifejezést (rövidítve CV) vagy az angolban használatos resume kifejezést használják erre a dokumentumra. Az önéletrajzban fordított időrendben (azaz az aktuálistól haladunk a régebbiek felé) kell felsorolnunk a tanulmányok és a munkahelyek idejét és helyét, valamint célszerű egy portréfotót és az elérhetőségeinket is feltüntetni. Az önéletrajzban nem szabad bővebb leírásokat elhelyezni magunkról és a pályázott állással kapcsolatos elvárásainkról, ezeket az önéletrajz mellékleteként szereplő úgynevezett motivációs levélben tüntessük fel.

Milyen foglalkoztatási formák vannak?

Állás és ajánlat

Közösen elkészített önéletrajzot kedvezően fogadta az állást meghirdető cég. A nagybácsit állásinterjúra hívták, ahol a várakozásokon felül szerepelt, és bekerült a három legjobb jelölt közé, akikkel már a fizetésről és a munkaszerződés részleteiről is egyeztettek. A nagybácsi lelkesedése azonban kicsit alábbhagyott, amikor kiderült: a cég az első hat hónapban részmunkaidőben és megbízási jogviszonyban kötne vele szerződést, és csak azt követően vennék fel főállásába. Eddigi munkahelyén főállásban és munkaviszonyban alkalmazták, viszont jóval kevesebb nettó fizetésért.

- Miért hagyott alább a nagybácsi lelkesedése? Foglald össze a jelenlegi és az új állás előnyeit és hátrányait!
- Te elfogadnád a cég ajánlatát? Indokold meg a válaszodat!
- Tájékozódj környezetben: kivel milyen foglalkoztatási formában kötöttek szerződést!

A hatályos jogszabályok értelmében ellenérték fejében, más részére és irányítása alatt munkát végezni csak munkaviszonyban lehet. Ennek tipikus formái lehetnek a magyar munkajog hatálya alá tartozó munkaviszony, a közszolgálati és a közalkalmazotti jogviszony. Bár a leggyakoribb a napi nyolc órára, határozatlan időre kötött munkaszerződés, de munkát végezni az önálló munkavégzésre irányuló vállalkozási és megbízási szerződés keretében is lehet. Ezek mellett egyre szélesebb körben terjednek el az úgynevezett nem tipikus (atipikus) munkaviszonyok és egyéb foglalkoztatási formák. Számos atipikus foglalkoztatási forma lehetséges. Ilyen például a rugalmas munkaidő, a távmunka és típusai, mobil távmunka (pl.: tanácsadók, területi képviselők, üzletkötők), a kölcsönzött munkaerő, a bedolgozói jogviszony, az egyszerűsített foglalkozás keretében végzett alkalmi munkavégzés.

A nem tipikus foglalkoztatás előnyei közé sorolják, hogy javíthatja a munkavállalók elégedettségét, mivel könnyebb összehangolniuk a munkát és a családi életet. A munkáltatók esetében csökkenthet az igazolatlan hiányzások és a felmondások száma. Ez pedig a termelékenység fokozódásához vezethet. Ugyanakkor a hátrányokkal is számolni kell. Egyrészt a munka így nehezebben tervezhető, másrészt a munkavállaló kiszolgáltatottabbá válik, hiszen nem védik őt a munkaviszonyra vonatkozó szigorú szabályok.

Jó, ha tudod!

A munkavégzés alapjául szolgáló szerződés típusát a felek szabadon választhatják meg. Viszont ha a megállapodás valójában más jogviszonyt takar (színlelt), akkor a törvény kimondja: a jogviszonyt a leplezett megállapodás alapján kell megítélni. Ennek alapján munkát nemcsak munkaviszonyban, hanem munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban is lehet végezni. Ilyen jogviszonynak minősül a bedolgozói jogviszony és a munkavégzési kötelezettséget magában foglaló szövetkezeti tagsági viszony, a szakcsoportos tagsági viszony, a vállalkozási és megbízási szerződésen alapuló, valamint a személyes közreműködéssel járó gazdasági és polgári jogi társasági, ügyvédi és az egyéni vállalkozói tevékenység.

Összefoglalás

- **Mi legyek? Milyen szakmát válasszak?** A szakma (amit gyakran mesterségnek is hívnak) egy bizonyos tevékenységi kör betöltéséhez szükséges ismeretek, készségek, képességek, tapasztalatok együttesét jelenti. A céljainknak megfelelő szakma megtalálásához tudnunk kell, hogy milyen piacképes ismeretekkel, képességekkel rendelkezünk. Ismernünk kell az erősségeinkkel, tisztában kell lennünk a lehetőségeinkkel (például milyen képességeink szorulnak további fejlesztésre), készségeink határaival és a gyengeségeinkkel is.
- **Hogyan találjunk jó munkahelyet?** Ma már számos helyről, nyílt forrásból (újsághirdetések, internetes hirdetések, a munkaerő-közvetítő irodák ajánlatai, ifjúsági információs központok, állásbörzék, munkaügyi központok, szórólapok, falragaszok, hirdetőtáblák) tájékozódhatunk az aktuális lehetőségekről. Vannak olyan állások is, amelyeket csak személyes kapcsolatokon (ismerősök információi, a média hírei, a vállalatok saját honlapján közzétett információk, szakmai kiadványok vagy a munkavállalók felkutatására szakosodott szakemberek ajánlatai) keresztül érhetőek el.
- **Milyen foglalkoztatási formák vannak?** A hatályos jogszabályok értelmében ellenérték fejében, más részére és irányítása alatt munkát végezni csak munkaviszonyban lehet. Ennek tipikus formái lehetnek a magyar munkajog hatálya alá tartozó munkaviszony, a közszolgálati és a közalkalmazotti jogviszony. Bár a leggyakoribb a napi nyolc órára, határozatlan időre kötött munkaszerződés, egyre szélesebb körben terjednek el az úgynevezett nem tipikus (atipikus) munkaviszonyok és egyéb foglalkoztatási formák.

68–69. A munkapiac működése

- Hogyan létesítsünk munkaviszonyt?
- Miként szűnik meg a munkaviszony?
- Itthon vagy külföldön vállaljunk-e munkát?

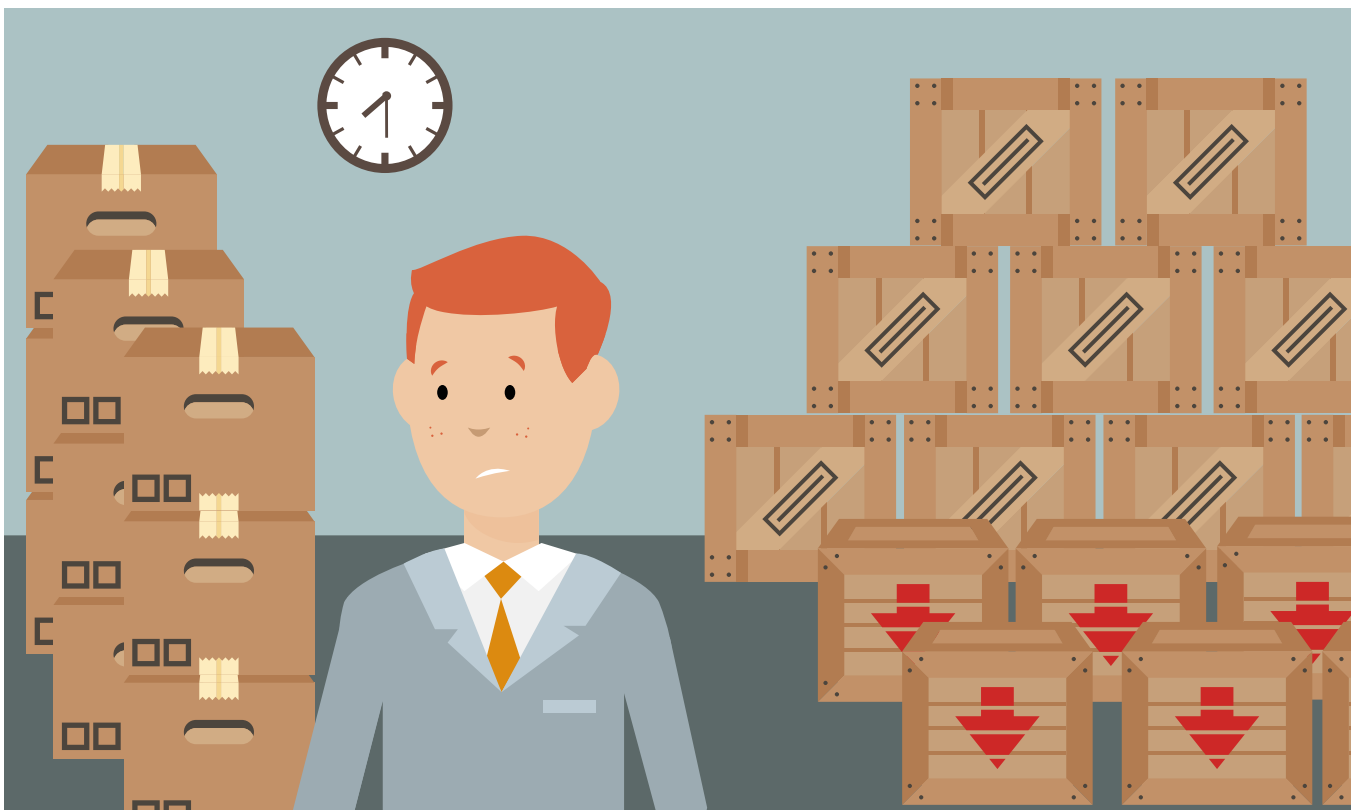
Hogyan létesítsünk munkaviszonyt?

Munkára fel!

A nagybácsival az állásinterjút követően közölték, hogy megkapja a raktárvezetői állást, ha elfogadja a feltételeket. Ő azonban nem akart kötélni állni, mivel egész életben főállásban és munkaviszonyban dolgozott. De mivel annyira jó benyomást tett az állásinterjún, végül elérte, amit akart. Amikor azonban megkapta a szerződését, értetlenül dörögött: azt sem értem, mi van ideírva. Peti ezért felajánlatta: utánanézz az interneten, hogy mit jelentenek a szerződésben szereplő furcsa fogalmak és segít a kitöltésében.

A nagybácsit határozott időre, egy évre alkalmazzák majd 3 hónapos próbaidő mellett raktárvezetői munkakörben. A bruttó személyi alapbérét havi 330 ezer forintban állapították meg.

- Gyűjtsd össze, hogy milyen pontokat tartalmaz az alábbi munkaszerződés minta!
- Töltsd ki a szerződés 1. 2. és 3. pontját a nagybácsi megállapodásának megfelelően!
- Nézz utána, hogy mit jelent a TAJ szám!
- Bérkalkulátor segítségével számold ki, hogy a bruttó (munkaszerződésben megállapított) béréből mekkora nettó (kézhez kapott) összeget fog megkapni a nagybácsi! (A nagybácsit adókedvezmények nem illetik meg.)

Munkaszerződés

amely létrejött egyrészről a.....székhelye: .....
 ....., cégjegyzék száma:.....
 adószáma:.....mint **munkaadó**, másrészről:

Név: .....
 Születéskori név: .....
 Születési helye, ideje: .....
 Anyja leánykori neve: .....
 Állandó lakcíme: .....
 Ideiglenes lakcíme: .....
 Adóazonosító jele: ..... TAJ-száma: .....
 Magánnyugdíjpénztár neve:..... Tagságának kezdete:.....
 Nyugdíjas munkavállaló nyugdíj törzsszáma: .....
 Személyi igazolvány száma: ..... Telefonszám :.....
 Állampolgársága (csak külföldi esetén): .....
munkavállaló között a mai napon a következő feltételekkel:

1. A munkaadó a munkavállalót alkalmazza .....
 munkakörbe (FEOR:.....) ..... **Ft/hó/óra** * személyi alappérrrel
200.. .....-től kezdődően határozatlan időre *, ...-ig
 határozott időre *, **napi, heti.***, ... **óra** , teljes munkaidejű, részmunkaidejű,
 munkaidőkeret alkalmazásával, főállásban, további munkaviszonyban *.
  2. Munkavégzési helye, szervezeti egysége .....
  3. A felek próbaidőt kötnek ki - nem kötnek ki*, amelynek időtartama ..... hónap/nap*.
 A próbaidő tartama alatt a munkaviszonyt bármelyik fél azonnali hatállyal megszüntetheti.
 Amennyiben erre legkésőbb a próbaidő utolsó napján **200** ..... -n nem
 kerül sor, a munkaszerződést az 1./ pont szerint megkötöttnek kell tekinteni. Ezt a szerződést
 közös megegyezéssel, vagy felmondással lehet felbontani.
  4. Munkáltatói jogok gyakorlójának neve: .....
  5. Az Mt. 76.§ (7) és (8) pontja szerinti tájékoztatást e szerződés **1. sz. melléklete** tartalmazza.
  6. A munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettség .....
  7. A munkavállaló munkaköri feladatairól a tájékoztatást e szerződés **2. sz. melléklete** tartalmazza.
  8. E munkaszerződéssel létesített munkaviszony egyéb feltételeit a Munka Törvénykönyve és
 végrehajtási rendeletei tartalmazzák.
  9. Egyéb kikötések: .....
  10. E szerződés és mellékletei **3 példányban készültek.**
- Budapest, 200... ..

.....
munkáltató

.....
munkavállaló

* a megfelelő rész aláhúzendó

A munkaviszony létesítése a munkaszerződéssel történik, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánításával létrejövő írásos dokumentum.

Ebben bizonyos korlátok között a felek bármilyen kérdésben megállapodhatnak. Az egyik ilyen korlát, hogy a munkaszerződésben a jogszabályoktól csak akkor lehet eltérni, ha az a munkavállalóra nézve kedvezőbb feltételeket tartalmaz. A munkaszerződések kötelező eleme a munkavállaló személyi alapbére, a munkaköre, illetve a munkavégzés helye. Meg kell még jelölni természetesen a felek nevét és a munkaviszony szempontjából lényeges adatait is: ebbe a laci címen kívül beletartozhat a társadalombiztosítási azonosító szám és az adóazonosító is.

A munkaszerződést minden esetben írásba kell foglalni, amelyről a munkáltató köteles gondoskodni. A munkaviszony létrejöhet határozott vagy határozatlan időre. Ha erről a kérdésről a munkáltató és a munkavállaló külön nem állapodik meg, akkor a munkaviszonyt határozatlan idejűnek kell tekinteni. Ha a felek határozott időre szerződnek, az időtartamot naptári dátum szerint meg kell jelölni. A határozott idejű munkaviszony időtartama az 5 évet nem haladhatja meg.

TIPP

Hasznos információkra lehetsz a munkaszerződésekről a Kormányzati Portál ügyfélkapuján keresztül

Jó, ha tudod!

Fontos része a munkaszerződéseknek az úgynevezett próbaidő, amely tartama alatt a munkavállaló és a munkáltató egyaránt megismerheti egymást, valamint a munkavégzés feltételeit és körülményeit. A próbaidő alatt mindkét fél indokolás nélkül megszüntetheti a munkaviszonyt. Ez az időtartam általában 30 nap, de a felek kiköthetnek ennél rövidebb vagy hosszabb (legfeljebb 3 hónapos) próbaidőt is.

Miként szűnik meg a munkaviszony?

Próba, idő

Mivel ilyen jól sikerült elrendezni a nagybácsi állását, a Molnár család megnyugodott. De a régi, jó kedélyű nagybácsi csak nem tért vissza. Amikor megkérdezték, mi a baj, sokáig csak a bajusza alatt mormogott. Végül egy nap kibökte: nem érzem jól magam az új munkahelyen. A hirdetéssel ellentétben más a munkaköröm, egyfolytában túlórázni kell, a fizetés pedig csak késve érkezik meg. A családi kupaktanács arra jutott: a nagybácsinak fel kéne mondania, hogy olyan állást keressen, amiben jól is érzi magát!

- Milyen esetben van lehetősége a nagybácsinak arra, hogy a munkaviszonyát indoklás nélkül megszüntesse?
- Mennyi ideje van erre, ha már 75 napja dolgozik az új munkahelyén?
- Jó tanácsot adott-e a Molnár család a nagybácsinak? Válaszod indokold!

A munkaviszony megszüntethető a munkáltató és a munkavállaló közös megegyezésével, felmondással és azonnali hatályú felmondással.

A munkaviszony megszüntetésének esetei				
	közös megegyezés	felmondás	azonnali hatályú felmondás	
			próbaidő alatt	szándékos vagy súlyos gondatlanság esetén
Ki mondhatja fel a szerződést?	mindkét fél egyező akarattal	bármelyik fél egyoldalúan	bármelyik fél egyoldalúan	bármelyik fél egyoldalúan
Hogyan mondhatja fel?	írásban	írásban	szóban és írásban	írásban
Indoklás	nem szükséges	munkavállalónak nem szükséges, munkáltatónak szükséges	nem szükséges	mindkét félnek szükséges

Közös megegyezés esetén a határozatlan és a határozott idejű munkaviszony egyaránt megszüntethető. Ilyenkor a feleknek írásban nyilatkozniuk kell arról, hogy a munkaviszonyt milyen közösen kijelölt időpontban akarják megszüntetni. A határozatlan idejű munkaviszonyt mind a munkavállaló, mind a munkáltató felmondással egyoldalúan, írásban is megszüntetheti. A munkáltató azonban köteles felmondását megindokolni, amiben a felmondás okát világosan meg kell határozni. Ilyen lehet például a munkáltató megszűnése, átszervezés, telephely-megszüntetés, létszámcsökkentés, munkakörök összevonása, a munkakör megszűnése.

Azonnali hatályú felmondással a munkáltató és a munkavállaló is megszüntetheti a munkaviszonyt.

Egyrészt a próbaidő alatt indoklás nélkül, másrészt ha a másik fél valamely - a munkaviszonyból származó - lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. A munkáltatónak azonban az azonnali hatályú felmondás közlése előtt lehetőséget kell adnia a munkavállalónak a felmondás indokainak megismerésére és a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre.

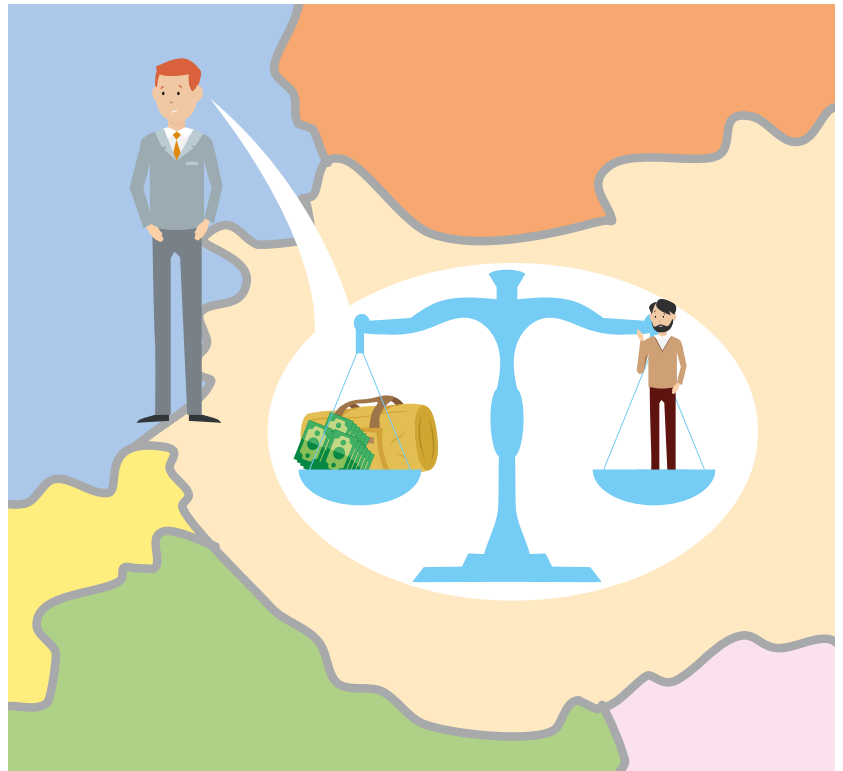
Jó, ha tudod!

Ha valaki elveszíti az állását, úgynevezett álláskereső járadékot igényelhet az államtól. Ez a támogatás az álláskereső megélhetését segíti annak érdekében, hogy ameddig nem rendelkezik munkajövedelemmel, ideiglenesen és legalább részben pótolja az elszűnt jövedelem-kiesést és ezáltal elősegítse az önálló álláskeresőt és elhelyezkedést. Az ellátás igénybevételéhez legalább 360 nap munkaviszonyban vagy vállalkozói jogviszonyban eltöltött idő szükséges.

Itthon vagy külföldön vállaljunk-e munkát?

A külföldi állás

A nagybácsi egy hét múlva újra vidáman állított be Molnárékhoz. Megvan a megoldás! – újságolta, majd elmesélte, hogy egy külföldi munkákat közvetítő cég beajánlotta őt egy osztrák szállítmányozási vállalathoz. Egy bökkenő van csak, hogy Bécsbe kell járni dolgozni. Apu szerint nem jó ötlet külföldön munkát vállalni, mert távol kerül az ember a családjától, nem ismeri a nyelvet, és ha baj van, nincs kire számítani. A nagybácsi szerint viszont a fizetés jóval magasabb, mint itthon, legalább megtanul németül és ha baj van, bármikor hazajöhet, hiszen nem a világ végére kell költözni...

- Kinek van igaza? Gyűjtsd össze, hogy milyen érvek és az ellenérvek szólnak a külföldi munkavállalás mellett!
- Te elfogadnád a közvetítő cég ajánlatát? Indokold meg a válaszodat!

Ma már minden magyar állampolgár munkát vállalhat jogi megszorítások, munkavállalási engedély nélkül valamennyi európai uniós országban. Tehát ezekben az országokban ugyanúgy dolgozhatunk, mintha Magyarországon lennénk, sőt az adott ország szociális és egészségügyi szolgáltatásait is igénybe vehetjük.

A megfelelő külföldi munka megtalálása ennek ellenére komoly kihívásokat jelent. Az idegen nyelvtudásra ugyanis minden országban szükség van, hiszen a hivatalos ügyeket idegen

nyelven kell intéznünk, értenünk kell a feletteseinktől kapott utasításokat, meg kell értenünk a munkavédelmi előírásokat, a veszélyre figyelmeztető feliratokat.

Legalább ilyen fontos, hogy a munkaszerződés sem magyarul, hanem az adott ország nyelvén készül. Éppen ezért nem árt alaposan tájékozódni az adott ország munkajogi előírásairól és adott esetben a szerződést le is kell fordítani, hiszen azt aláírni úgy, hogy nem tudjuk pontosan, mi áll benne, több mint kockázatos.

Ráadásul az adott ország gazdaságát is sújtja, ha a jól képzett szakembereik (orvosok, tanárok, szakmunkások) külföldön vállalnak munkát, hiszen akkor nem otthon költik el jövedelmüket és fizetik be közösségi célokra az adót. Ez tömeges méretekben már jelentős gazdasági kockázatot, akár visszaesést is jelenthet.

Jó, ha tudod!

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat munka.hu, illetve a Külgazdasági és Külügyminisztérium konzulizsolgalat.kormany.hu honlapjain hasznos információk találhatóak az álláskeresők az Európai Unióban és más külföldi országokban történő munkavállalási feltételeiről.

Összefoglalás

- **Hogyan létesítsünk munkaviszonyt?** A munkaviszony létesítése a munkaszerződéssel történik, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánításával létrejövő írásos dokumentum.
- **Miként szűnik meg a munkaviszony?** A munkaviszony a munkáltató és a munkavállaló közös megegyezésével, rendes és rendkívüli felmondással, azonnali hatállyal a próbaidő alatt, illetve a munkáltató kezdeményezésére határozott idejű munkaviszony esetén a határozott idő letelte előtt egyaránt megszűnhet.
- **Itthon vagy külföldön vállaljunk-e munkát?** Ma már minden magyar állampolgár munkát vállalhat jogi megszorítások, munkavállalási engedély nélkül valamennyi európai uniós országban. A megfelelő külföldi munka megtalálása ennek ellenére komoly kihívásokat jelent. Alapvető fontosságú az idegen nyelvtudás, mivel a hivatalos ügyeket idegen nyelven kell intéznünk.